

Itt az urbanizálódás második szakasza

Vándorlás: városból községbe

Megfordult a vándorlás iránya: az emberek a városokból a környező községekbe költöznek. Felgyorsult a városok lélekszámának csökkenése. A két mondattal leírt jelenség a szakértők szerint nem ijesztő, inkább azt mutatja, hogy a település fejlődés újabb szakaszához érkezünk.

Magyarország 237 városa közül az elmúlt évtizedben csak 53-nak nőtt a lélekszáma. A megyeszékhelyek közül egyedül Kecskemét lakos-

sága gyarapodott – mutatta a statisztikai adatsort Becsei József, a SZTE Gazdaságföldrajzi Tanszékének vezetője.

Egy-egy település lélekszámát befolyásolja a születések és halálozások száma közötti különbség. Ez az egyenleg negatív, már több mint egy évtizede, s országos tendencia. Csongrád megyében viszont a népesség fogyása gyorsuló ütemű, mivel a '90-es évektől kezdve több az elvándoroló, mint beköltöző – árnyalta a képet a KSH megyei igazgatója, Klonkay László. Az okok közé tartozik, hogy a Szegedet ko-

rában jellemző gazdasági fejlődés megtorpant, s az egyetem se oly vonzó az itteni képzettség miatt, ugyanis például tanárként, jogászként, orvosként egyre nehezebb elhelyezkedni.

A megyén belül is változott a vándorlás iránya. Míg a gazdasági fellendülés idején Szeged vált ideális lakóhelyé, az utóbbi tíz évben a városokba költöznek a községekbe. De csak azokba a falvakba, melyek jól megközelíthetők. Ezek közül Algyó, Deszk, és Újszentiván a település fejlettségét meghatározó 19 mutató

alapján is dinamikusnak számít – mutatott rá egy érdekesre Gyulyás Antal, a megyei önkormányzati hivatal főosztályvezetője. De új utca-sorokat alapítottak az egykori szegediek mondjuk Zsombón, Sándorfalván is.

A vándorlás hátterében a közlekedési szokások változása is meghúzódik: egyre többen képesek megfizetni az autózással járó költségeket, azért az előnyért cserébe, hogy egy a közeli község nyugalmából néhány száz forint alatt elérhető a városi munkahely. A szakember sze-

rint elsőként azok költöztek ki Szegedről a környező községekbe, akiknek mezőgazdasági múltjuk volt és megélhetésük lett. De az olcsóbb telek és ház is sokakat vonzott például Domaszékre, Újszentivánra. A hódmezővásárhelyiek számára a mártélyi üdülős övezet, a makóiaknak pedig a kiszombori határszél jelent csábítást.

A megyei térképre rápillantva kirajzolódik: a fő közlekedési útvonalak mentén megbújó községek növekednek, a távolabb elterülő pedig elnéptelenednek. Ezért fogy például Árpádhalom, Eperjes, Királyhegyes, Nagytóke, Csengele, Tömörkény népessége.

Az adatsort felkiáltójel a politikai és gazdasági döntéshozók számára. Gazdasági szerkezetváltással, több évtized alatt fordítható meg a fentebb vázolt tendencia. Miközben tudatosítani kell magunkban, hogy megéltük az urbanizálódás második szakaszát. Amikor a megyeszékhelyen elkezdődik a deszifikáció, vagyis a belváros megújítása és új funkciókkal való fölruházása, közben azonban a nagyváros környékén kiterjedt lesz az agglomerációs övezet.

Újszászi Ilona

Csongrád megye városainak népessége

Város	Népesség		A népesség változása	Odavándorlás	Elvándorlás
	1990	1999			
Csongrád	19 848	18 323	-1525	6026	6016
Hódmezővásárhely	51 180	48 333	-2847	11 708	12 030
Kistelek	7 762	7 600	-162	2577	2277
Makó	27 160	25 392	-1768	6315	6464
Mindszent	7575	7369	-206	1774	1414
Mórahalom	5469	5417	-52	1774	1414
Szeged	176 135	158 158	-17 977	56 124	56 907
Szentes	32 582	31 005	-1577	7796	8419
Csongrád megye	483-315	417 668	-20 647	139 374	136 030

Nagy Sándor Szegeden

Munkatársunktól

A Magyar Szocialista Párt országgyűlési frakciójának új vezetője, Nagy Sándor pénteki napját Szegeden töltötte. Az MSZP frontembere helyi vállalkozókkal találkozott, majd Kiskundorozmán lakossági fórumot tartott. (A szocialista politikussal, Nagy Sándorral készült interjúkat lapunk hétfői számában közöljük.)

Álrendőrök „hamis” bankókkal

Sajószentpéteren fogták el a napokban azokat az álrendőröket, akik még tavaly október 15-én károsítottak meg egy szatymazi lakost. Történt, hogy az idős férfi tanyájának ajtaján két „rendőr” kopogtatott. Az ismeretlenek elmondták, hamis pénzt keresnek, s ezért házkutatást fognak tartani a tanyában. A házigazda erre önként átadott nekik 40 ezer forintot, hogy

megvizsgálhassák, vajon hamis-e a pénz. A „hatóság emberei” zsebre tették az egyébként valódi, ropogós bankókat, s mondván, hogy eredetét majd a kapitányságon megvizsgálattják, eltávoztak.

A szatymazi károsult csak napokkal később tett feljelentést a Szegedi Rendőrkapitányságon, ekkor vált csak gyanússá számára az eset. Ugyanis a

„rendőrök” ígéretükkel ellentétben nem jelentek meg nála a vizsgálat eredményével.

A nyomozás során sikerült egy tanút felkutatni, aki a szomszédos tanyáról látta az álrendőrök érkezését, s merthogy szerinte gyanúsan viselkedtek az autóban ülő férfiak, feljegyezte a kocsis rendszámát. Ez alapján fogták el a napokban T. Bélát és K. Dezsőt, bünte-

tett előéletű sajószentpéteri lakosokat, akik beismerték a cselekményt. (Éppen rokonokat látogattak meg Szegeden a bűncselekmény időpontjában.) Az „igazi” rendőrök szerint elképzelhető, hogy a szegedi tanyavilágban történt hasonló bűncselekmények is az ő számlájukat terhelik, ezért tovább folytatják az ügyben a nyomozást.

K. B.

Vámmentesen sem fenéig tejfel az autóbehozatal

A spóroláshoz jó számla kell!

Lassan két hónapja, hogy eltörölték a külföldről behozott új és használt autók után a vámot. Pontosabban, az Európai Unió tagországaiból származó négykerekeket után kell ezután kevesebbet fizetnie annak, aki begurul vele az országba. Mindez csak első hallásra tűnik nagy megtakarításnak, ám tavaly már a 2 százalékos sem érte el a behozott gépjárművek után fizetendő vám. Jelentős ár-csökkenésre így nem kell számítani. Sokan a külföldi számlákkal igyekeznek ügyeskedni, s így megtakarítani három-négyezer forintot.

Használtautó-piac: pangás után lesz-e élénkülés idehaza? (Fotó: Miskolczi Róbert)

az idén legalább húsz ezer használt gépkocsira számítanak. Egyelőre azonban még pang az autóbehozatal: az idén eddig 1100 használt kocsival álltak sorba a vámiroda előtt – tudtuk meg a VPOP sajtószóvivőjétől, Szabó Jenő örnagyától. Az ok egyértelműen a télen keresendő. A hivatal várakozásai szerint tavasszal megindul majd a roham, s egyre többen hoznak be külföldről gépkocsit.

A használtautó-behozatalban érdekelt vállalkozók szerint legnagyobb üzlet a kisebb sérülést szenvedett, karambo-

los kocsik behozatala. Itt szerény lehet a számlán szereplő összeg, majd egy kis szépségeti beavatkozás után idehaza jó áron eladható a kocsi. Ugyancsak szép haszonnal kecsegtet a többmillió luxuscikkek behozatala. Egy négy-öt éves nagykocsi ugyanis idehaza még sokkal komolyabb értéknek számít, mint nyugaton. Használt autót behozni nemcsak veszélyes vállalkozás, de továbbra sem számít igazán olcsó mulatságnak. A csekélyke vámot ugyan megtakaríthatja a vásárló, ám a 10-20 százalékos fogyasztási

adót, a 25 százalékos áfat nem. Ezen felül különféle illetékekért, környezetvédelmi felülvizsgálatért, eredetvizsgálatért kocsiként legalább ötevezert forintot kell kalkulálni. Vámos információk szerint legegyszerűbb úgy számolni, hogy 1600 köbcentiig a behozandó autó értékének még 40 százalékát, e fölött pedig 50 százalékát számoljuk rá a kinti vételárra. Ennek ellenére is sokan esküsznek rá, januártól ismét megéri külföldről kocsit behozni. Akár például is bizonyítható, ha sikeres a kinti alkudozás, mennyi a megta-

karítás. Egy hét-nyolc éves Opel Vectra elfogadott vámértéke alig több mint 400 ezer forint. Ha ehhez az adókat, illetékeket is hozzászámítjuk, összesen 650 ezer forintot hozható be az országba és helyezhető üzembe. Ha mindezt idehaza, kereskedőnél vásárolnánk meg egymillió-egymilliószázötven forintot kellene fizetnünk. Kérdés persze, kié ér meg a négyszázötven ezer forint a többnapos gyűrdődést és a kinti vásárlás kockázatát.

Idehaza mindenesetre az látszik, hogy a vásárlók egyelőre a tavaszt várják. Szegedi autókerekeskedők szerint már tavaly ősztől érezhető volt, hogy a vevők a vámmentességre várnak, az autósálonok használtgépkocsi-forgalma ugyanis jelentősen visszaesett. Az is igaz, a kereskedők által behozott kocsiknál egyelőre nem várható nagyobb árcsökkenés, a megélénkülő kereslet ugyanis felszívja a vámcsökkenésből eredő megtakarítást.

Ha valaki mégis úgy dönt, megkockáztatja, hogy saját maga hoz be külföldről autót, akkor azt is érdemes alaposan átgondolnia, hol érdemes szétneézni. Mostanában Olaszország, Németország és Ausztria számít célsországnak. Míg Itáliában olcsón lehet öregebb kocsikhoz jutni, addig legmegbízhatóbb forrásnak továbbra is az osztrákok tűnnek.

Rafai Gábor

jegyzet

Határnapok

Nem lesz akadály a annak, hogy a Kis Virág cukrászda már május elseje előtt megnyíljon – írja címloldalán a szegedi önkormányzat többségi tulajdonában álló közéleti hetilap –, a bérleti jogot megvásárló kft. pedig neves pesti cukrászokat alkalmaz majd.

Ez ugyan némi visszalépés ahhoz képest, hogy először nagy múltú szakmai befektetőt emlegetett a város, de ne legyünk ünneprontók. És főleg ne zavarjuk kérdésekkel a munkát, mint azt az ünnepek körül, a múlt év végén egy sajtótájékoztatón tették az újságírók. Akkor arra voltak kíváncsiak, miként folyhat gőzerővel a felújítás, ha még bérlő sincs, azaz technológia sincs, mert az olasz cukrászati géprendszerrel mégis máshova kell a konnektor, a vízcsatlakozás, meg a lefolyó, mint a franciánál, vagy éppen a magyarnál. És persze nem ugyanott kell fürni, vésni. De ez már elmúlt, most pedig úgy kellene segíteni, ösztökélni a kivitelezőket, hogy lapunk egyik eldugott sarkában, néhány négyzetcentiméteren elkezdjenek visszaszámolni. A mai nap például azt írának: még 65 nap, és megnyílik a Kis Virág – ígerte ünnepélyesen a város.

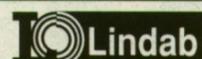
De van még visszaszámolni valónk bőven, s az egyik ilyen nem csupán Szegedet, hanem az egész megyét érintő határidő a 2003. december 31. Az Alföldi Koncessziós Autópálya Rt. eddig dönthet arról, hogy megkezdje-e a Kiskunfélegyházánál megállt M5-ös autópálya továbbépítését, hiszen a szerződés értelmében erre addig csak neki van joga. Szóval, ez is egy provokatív visszaszámlálás lenne, de talán még nagyobb hatást váltana ki, ha előszámolnánk: már ennyi és ennyi napja abba hagyták az autópálya építését Kiskunfélegyházánál. Mostanra szép nagy számot írának azon a néhány négyzetcentiméteren, és persze nem mennék vele semmire.

Hellyel is nehéz lenne győzni, hiszen szinte minden településnek van előre- vagy visszaszámlálni-valója: elkerülő útért, szennyvíztisztítóért, sok éve bezárt óvoda, bölcsőde, vagy éppen vegyesbolt kapcsán. Akad olyan kistelepülés, ahol több mint tizenegy éve, azaz négyezer napja nem épül új családi ház, vagy olyan falu, ahol másfél éves a legkisebb gyermek, vagyis ötszáz napja volt a legutóbbi keresztelő.

Mind e közben van egy nagy, de csendes és meglehetősen szegény országos visszaszámlálás is: valamelyik késő tavaszi, vagy kora nyári hajnalon jobblétre szenderül majd egy szívinfarktuson átesett kőműves vendégmunkás Németország keleti felében, egy jól felszerelt kórházban, vagy meghal egy prostituált az olasz tengerpart előszőzében gyengécske forgalmú bárjában.

A statisztikusok pedig némi átfutási idő után bejelentik, már nem vagyunk tízmillióan, és megmondják az általuk számított határnapot.

Kovács István

■ trapézlemez, síklemez
■ ereszcatorna-rendszer
■ cserepeslemez
■ könnyűszerkezetes épületek, csarnokok kivitelezése.
szAPPANOS ÉP-KER,
Hódmezővásárhely, Zrínyi u. vége. Tel.: 62-241-209, 62-230-446.
A LINDAB TERMÉKEK KIEMELT MÁRKAKERESKEDŐJE!

Tüzek Vásárhelyen

Tudósítónktól

Nem nagyon unatkozhatk a vásárhelyi tűzoltók, hiszen csütörtök délutántól sorozatban keletkeztek az egymástól független tüzek a város környékén. A kishomoki bolt előtt kezdtek az oltást, ahol kigyulladt az avar, majd Szikáncs és Vásárhely között a vasúti töltés oldalában

folytatták. Éjszaka, nem sokkal éjjel előtt a Rárósi útra riasztották őket, ahol egy nádas kapott lángra, majd éjjel után másfél órával a 45-ös út mellett húzódnó csatorna partján kezdett füstölni a száraz növényzet. Az ismeretlen okok miatt keletkezett tüzek különösebb anyagi kárt nem okoztak.

Ma: Spiller a Cocktailban

Világsztár Szegeden

Nem volt könnyű időpontot egyeztetni a rendkívül elfoglalt Spillerrel, akinek a világ számos országában kell eleget tennie a meghívásoknak. Mégis sikerült, s így február 24-én, szombaton este, azaz ma, ő foghatja majd a lemezjátékokat a Cocktail Dance Clubban.

Igaz, Spiller csak egy rövid kitérőt tesz Szegeden, mégis egészen bizonyos, hogy feledhetetlen élménnyel ajándékozza meg a latin house szerelmeseit. Legutóbbi lemeze, a Groovejet, most az olasz klubokat ostromolja, és az Italia Network Suburbia Charton mostanság érte el az első helyezést. De még első hanghordozója, a „Laguna's Spiller From Rio” sikere is élenként él rajongói emlékeztében. Spiller legújabb lemezére pedig nem sokat kell várnia rajongóinak, hiszen az új hanghordozót március végén Miami-ban mutatja be.

Spiller karrierje egy velencei kis klubból indult, s mára meghódította a világ legtöbb diszkóját. A világsztár mellett a deejay's time két lemezlovása, Roger & Stefano is fellép ma este a Cocktailban. Ők hárman egészen biztosan fergeteges hangulatot varázsolnak majd.

002006950